

og tjenester frem til år 2000 under forudsætning af henholdsvis en uændret vækstrate på 4 pct. pr. år i nationalproduktet og en gradvis faldende vækstrate, der slutter på 2 pct. pr. år ved år 2000. Anden del af programmet behandler de enkelte opgaveområder og de påtænkte foranstaltninger og tredje del behandler de enkelte erhvervsforhold. I tilknytning til det forrige langtidsprogram (1970-1973) blev der som særskilt bilag udarbejdet nogle perspektivanalyser for tiden frem til 1990. I nærværende program er langtidsperspektivet på 20-30 år i nogen grad indarbejdet i selve programmet, men der foreligger også denne gang et bilagsmateriale i form af ni specialanalyser med baggrundsmateriale om udvalgte emner, udarbejdet dels af statsadministrationen, dels af udenforstående enkeltpersoner.

LAYARD, RICHARD, red.: *Cost-benefit analysis. Selected readings.* Penguin Modern Economics Readings. Harmondsworth: Penguin, 1972. 496 pp. D kr. 27,50.

Bogens første to optryk er to oversigtsartikler, nemlig Prest og Turvey's fra *Economic Journal* (1965) og Musgrave's fra *Journal of Economic Literature* (1969). Samtidig indledes bogen med en ny selvstændig oversigt af Layard, som også er af betydelig kvalitet; bl.a. forekommer det pædagogisk vellykket, at han vælger et enkelt eksempel, som fastholdes hele oversigten igennem til belysning af de forskellige problemer. En cost-benefit analyse kan i grove træk opdeles i fire delproblemer: (1) den relative vurdering af costs og benefits når de indtræffer, (2) den relative vurdering af costs og benefits der indtræffer på forskellige tidspunkter, (3) vurderingen af risiko og usikkerhed

og (4) vurderingen af costs og benefits der berører personer med forskellig indkomst. Udover de allerede nævnte bidrag indeholder bogen yderligere fjorten af bl.a. Sen, Little og Mirrlees, Mishan, Feldstein, Marglin, Harberger, Arrow og Lind, Dorfman og Weisbrod grupperet under de nævnte rubrica samt som afslutning to bidrag om den tredje London-lufthavn, hvoraf det første er et specielt for denne bog fremstillet sammendrag af den såkaldte *Roskill report*, det andet Mishan's kritik.

LUNDAHL, MATS OG BO SÖDERSTEN: *Underudviklingens mekanismer.* Utvecklingsökonomi, 1. Aldusserien, 416. Stockholm: Aldus/Bonnier, 1974. 318 pp. Sv. kr. 39,00.

Dette første bind af et tobinds værk med tekstuddrag fra de sidste 20 års diskussion om de fattige landes problemer behandler de såkaldt positive bidrag, dvs. beskrivelser af underudviklingens mekanismer. Det andet bind skal indeholde normative bidrag, dvs. synspunkter på udviklingsstrategier og planlægningsmodeller. Bogen falder i tre hovedafsnit. Det første behandler forsøg på at generalisere det økonomiske udviklingsforløb; det andet udgøres af tre kapitler om hovedsektorerne i udviklingsøkonomier, landbruget, industrien og udenrigssektoren; det sidste hovedafsnit betegnes makroaspekter på underudviklingen og dets kapitler behandler henholdsvis kapitaldannelse, de direkte investeringer og beskæftigelsesproblemet. Hvert kapitel er forsynet med en udførlig indledning, der trækker hovedlinierne op i diskussionen om det pågældende emne samt en litteraturvejledning, der såvel nævner eventuelle andre vægtige bidrag af samme observans som de

valgte tekstuddrag som de vigtigste kritiske bidrag.

Neutral bostadsbeskattning. Betänkande avgivet av Bostadsskattekommitén. Statens Offentliga Utredningar 1974:16. Stockholm: Finansdepartementet, 1974. 198 pp. Sv. kr. 32,00.

Bostadsskattekommitén har haft til opgave at undersøge de økonomiske vilkår for forskellige boligformer og beskatningens indvirken herpå, idet det dog forudsattes, at rentefradraget for villaejere ikke måtte afskaffes og at familier med beskedne indtægter ikke måtte udsættes for en væsentlig forøgelse af omkostningerne ved at bo i eget hus. Udvalget, der beklager sig over ikke at have fået den fornødne tid til sine undersøgelser, har konstateret en mangel på neutralitet i beskatningen, som modsvarer en forskel på 15-25 sv. kr. pr. m² i boligudgifter for henholdsvis villaejere og lejere, som man foreslår at udligne gennem en afskaffelse af den såkaldte garantibeskatning, en ændring af fradragets retten i forbindelse med det særlige svenske paritetslånesystem, hvorefter staten finansierer en del af renterne gennem lån, idet det foreslås at fradraget først skal kunne finde sted, når de lånte rentebeløb tilbagebetales, en forhøjelse af lejeværdien af nye villaer, skærpet beskatning af luksusvillaer samt et nyt fradrag for lejere.

I serien *Norges Offentlige Utredninger* er bl.a. udkommet følgende bind:

Finansieringsselskaber og låneformidling. Utredning fra et udvalg oppnevnt ved kgl. res. av 15. aug. 1969. Norges Offentlige Utredninger 1974: 1. Oslo: Universitetsforlaget, 1974. 111 pp. N. kr. 4,00.

Lønnsystemet i staten. Fra et utvalg oppnevnt ved kgl. res. av 3. sept. 1971. Udg. af Forbruker- og administrasjonsdepartementet. Norges Offentlige Utredninger 1974: 7. Oslo: Universitetsforlaget, 1974. 165 pp. N. kr. 4,00.

Norsk støperiindustri. En kartlegging av det fremtidige behov for tjenester fra norsk støperiindustri og hvilke fremtidige krav som vil blive stillet støperiindustrien. Fra et utvalg oppnevnt av Industridepartementet. Norges Offentlige Utredninger 1974: 2. Oslo: Universitetsforlaget 1974. 54 pp. N. kr. 3,00.

Om bladportoer. Fra et utvalg oppnevnt ved kgl. res. av 8. sept. 1972. Utg. av Samferdselsdepartementet. Norges Offentlige Utredninger 1974: 3. Oslo: Universitetsforlaget, 1974. 73 pp. N. kr. 3,00.

NORMANN, RICHARD og ERIC RHENMAN: *Om målformulering och effektivitetsmätning i statsförvaltningen.* SIAR, udg. af Stiftelsen Företagsadministrativ forskning, S 55. Stockholm 1974. 43 pp. Sv. kr. 15,00.

Forfatterne vender sig mod den stærke interesse for effektivitetsmåling og såkaldt programbudgetering inden for statsforvaltningen, som har vundet frem i de senere år med teoretisk fundament i den normative decisionsteori og dens mange tillempninger inden for forskellige operationsanalytiske felter. De mener, at disse synspunkter - mål-middel-modellen kalder de dem - ofte er ufrugtbare, fordi de forudsætter, at statsorganernes funktion kan beskrives gennem en række klart definerede mål og delmål. Målformuleringen og -realisationen griber efter forfatternes mening ind i hinanden på en meget kompliceret måde, og vigtige egenskaber ved vurderingen af en organi-